

ENERGITILSYNET

Energigruppen Jylland A/S - afregning af elproduktion fra biogas- og biomassefyrede kraftvarmeanlæg

Dato: 29.03.2004 • Journalnr.: 3/1320-0101-0642

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

RESUMÉ

1. I Energitilsynets møde den 26. august 2002 behandlede tilsynet sagen "*Eltra - afregning af el produceret på biogas- og biomassefyrede kraftvarmeanlæg i Energigruppen Jyllands område*". Energigruppen Jylland indbragte afgørelsen for Energiklagenævnet, som i kendelse af 25. august 2003 hjemviste sagen. Klagenævnet fandt, at der var en række sagsbehandlingsfejl (manglende høring) i sagens behandling.

2. Energigruppen Jylland A/S ønsker afgørelsen ophævet.

3. De nye oplysninger i sagen giver efter sekretariatet opfattelse ikke grundlag for at ændre afgørelsen. Manglerne ved den tidligere afgørelse er afhjulpet ved høringen i nærværende sag.

4. I forbindelse med sagens genoptagelse har sekretariatet desuden vurderet, om den merindtægt, som Energigruppen Jylland A/S ville opnå ved en eventuel ophævelse af afgørelsen, kan anses for rimelig. Sekretariatet er nået frem til, at det ikke vil være tilfældet.

5. Afgørelsen er derfor i forhold til den tidligere afgørelse udbygget med, at heller ikke en rimelighedsbetragtning, vil kunne føre til, at Energitilsynet vil kunne træffe en anden afgørelse end Energitilsynets afgørelse af 26. august 2002.

AFGØRELSE

6. Det meddeles Energigruppen Jylland A/S og Eltra amba, at tilsynet ikke finder, at der foreligger dokumentation for aftaler om prisberegningen mellem Energigruppen Jylland A/S og de decentrale biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker i Energigruppen Jyllands område, der er omfattet af § 5 i bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregning for decentrale elproducenter, og at det heller ikke ses at være modtaget anmeldelse af aftaler.

7. Det meddeles desuden Energigruppen Jylland A/S og Eltra amba, at Energitilsynet ikke finder det rimeligt, at leverandørerne af el produceret på decentrale biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker i Energigruppen Jyllands område opnår en merpris i forhold til andre leverandører i Eltra ambas område, jf. § 5 i bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregning for decentrale elproducenter og elforsyningslovens § 77.

8. Det meddeles Energigruppen Jylland A/S og Eltra amba, at afregningen af el produceret på decentrale biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker i Energigruppen Jyllands område herefter skal foretages i overensstemmelse med bestemmelserne i § 2 i bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregning for decentrale elproducenter.

9. Afgørelsen gælder med virkning fra den 15. februar 2001

SAGSFREMSTILLING

10. I Energitilsynets møde den 26. august 2002 behandlede tilsynet sagen "*Eltra - afregning af el produceret på biogas- og biomassefyrede kraftvarmeanlæg i Energigruppen Jyllands område*".

11. Energigruppen Jylland indbragte afgørelsen for Energiklagenævnet, som i kendelse af 25. august 2003 hjemviste sagen. Klagenævnet fandt, at der var en række sagsbehandlingsfejl i form af manglende høring ved sagens behandling.

12. Energigruppen Jylland ved advokat Anders Stubbe Arndal, Kromann Reumert Advokatfirma, har herefter ved brev af 31. oktober 2003 anmodet tilsynet om at genoptage sagsbehandlingen.

13. Henvendelsen har været i høring hos Eltra amba, der har sendt sine bemærkninger i brev af 10. februar 2004. Dette har affødt yderligere bemærkninger fra advokat Anders Stubbe Arndal, som er sendt med brev af 17. februar 2004. Eltra amba har ved brev af 26. februar 2004 oplyst, at virksomheden ikke har flere bemærkninger i sagen.

14. Sagsfremstillingen er sendt i høring hos parterne den 4. marts 2004. Høringsvaret er indarbejdet i sagsfremstillingen.

FORHISTORIEN

15. Herning Kommunale Værker (fra 1. januar 2000 Energigruppen Jylland A/S) ændrede med virkning fra den 1. december 1998 afregningen for el fra biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker. Afregningsformen betød, at der blev givet en "overpris" på i gennemsnit 20 pct. i forhold til prisbladet.

16. Prisbladet var et sæt fælles udarbejdede prisberegningsmodeller for leverancer fra prioriterede decentrale elproducenter - vindmøller, bioanlæg og decentrale kraftvarmeværker. Prisbladet blev beregnet af Eltra. Bladet blev brugt ensartet over for alle producenter uanset, hvilket forsyningsselskab de var tilsluttet. Det enkelte selskab skulle separat anmelde brugen af prisbladet.

17. Teknisk beskrevet gik Herning Kommunale Værker fra den hidtidige treledstarif med forskellige priser afhængigt af tidspunktet på døgnet over til at afregne med 90 pct. af salgsprisen til almindelige slutkunder.

18. Herning Kommunale Værker begrundede prisændringen med, at biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker er CO₂-neutrale, har en over tid stabil produktion og reducerer nettab, da de ligger spredt ud over nettet. Energigruppen fandt derfor - sammenlignet med afregningspriserne for vindmølle anlæg - afregningspriserne for biogas- og biomasse anlæg forholdsvis lave.

19. Det fremgår af materialet fra klagenævns sagen, at Energigruppen Jylland selv ejer 8 af de 9 biogas- og biomassefyrede anlæg, som har fordel af de højere afregningspriser.

20. Den systemansvarlige virksomhed Eltra amba klagede til Energitilsynet (Elprisudvalget). Tilsynet afviste klagen, da udvalget ikke på det foreliggende datagrundlag kunne afgøre om Herning Kommunale Værker ved at hæve afregningsprisen foretog en handling, der, isoleret set, ikke var i overensstemmelse med elforsyningsloven, eller om afregningsprisen herved modsætningsvis blev bragt i bedre overensstemmelse med denne bestemmelse. Afgørelsen blev ikke indbragt for Konkurrenceankenævnet (som var klageinstans for Elprisudvalgets afgørelser) af Eltra.

21. Den 15. februar 2001 henvendte Eltra amba sig på ny. Virksomheden ønskede, at tilsynet skulle tage stilling til betalingen efter bestemmelserne i den ny elforsyningslov. Desuden ønskede virksomheden tilsynets fortolkning af bestemmelserne i § 5 i bekendtgørelsen om elafregningspriser for decentrale elproducenter.

22. Bekendtgørelsens § 5 bestemmer: *"Elproducenter, der ved bekendtgørelsens ikrafttræden afregnes i henhold til eksisterende aftale, kan kræve fortsat at blive afregnet efter denne. Såfremt en af parterne finder, at aftalen er urimelig, kan denne dog indbringes for Energitilsynet, jf. § 8."* Og § 8 bestemmer: *"Afregningsprisen efter § 2 og § 5 samt øvrige vilkår efter §§ 3, 6 og 7 kan af parterne indbringes for Energitilsynet."*

23. Sagen blev - som nævnt - behandlet i Energitilsynets møde den 26. august 2002. Tilsynet traf følgende afgørelse:

- at tilsynet ikke finder, at der foreligger dokumentation for aftaler mellem Energigruppen Jylland og de decentrale biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker i Energigruppen Jyllands område, der er omfattet af § 5 i bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregning for decentrale elproducenter, og at det heller ikke ses at være modtaget anmeldelse af aftaler.
- at afregningen af el produceret på decentrale biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker i Energigruppen Jyllands område herefter skal foretages i overensstemmelse med bestemmelserne i § 2 i bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregning for decentrale elproducenter.

DEN FORELIGGENDE SAG

ENERGIGRUPPEN JYLLAND A/S' PÅSTAND OG ANBRINGENDER

24. Ved anmodningen om genoptagelse af sagsbehandlingen fastholder Energigruppen Jylland A/S sin påstand om, at tilsynets ovenfor citerede afgørelse skal ophæves. Selskabet peger heri bl.a. på:

- at der er indgået en gyldig og forpligtende aftale om afregning
- at aftalen er tilstrækkeligt dokumenteret
- at der løbende er foretaget behørig anmeldelse i overensstemmelse med lovgivningens regler
- at der løbende er sket afregning efter aftalen
- at bekendtgørelsen (nr. 786, jf. pkt. 21) forpligter og giver ret til at afregne efter aftalen
- at tilsynets indskrænkende fortolkning af aftalebegrebet i bekendtgørelsen er i strid med både aftaleretlige og forvaltningsretlige principper om bevisfrihed

25. Energigruppen Jylland A/S henviser desuden til, at afregning af elektricitet fra i alt 9 biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker inden for Herning Kommunale Værkers område blev drøftet i forsyningsudvalget i Herning Kommune den 30. oktober 1998. Under hensyntagen til, at de i området beliggende biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker

- var CO₂-neutrale
- havde en over tid stabil produktion
- reducerede nettabet på grund af deres spredte placering i nettet

fandt forsyningsudvalget det forsvarligt og velbegrundet at lade elproduktion fra disse anlæg blive afregnet med 90 pct. af salgsprisen til almindelige forbrugere i forsyningsområdet. Samtidig blev afregningspriserne for disse anlæg vurderet som lave sammenlignet med afregningspriserne for vindmølleanlæg.

26. Desuden peges på, at Energigruppen Jylland A/S i overensstemmelse med lovgivningens regler har foretaget behørig anmeldelse.

27. Efter sagens hjemvisning til fornyet behandling er Energigruppen Jylland A/S blevet opmærksom på, at der foreligger en skriftlig aftale mellem det forbruger-ejede Hodsager Energiselskab A.m.b.A og Herning Kommunale Værkers Elforsyning om køb af elektricitet. Aftalen blev indgået i 1993.

28. Energigruppen Jylland A/S finder, at aftalen dokumenterer, at der foreligger et aftalemæssigt grundlag for den afregning, der startede den 1. december 1998 for Hodsager.

29. Energigruppen Jylland A/S henviser særligt til aftalens § 5, stk. 1, hvorefter Herning Kommunale Værker forpligtes til at afregne den leverede elektricitet "*i henhold til den til enhver tid gældende tarif*". Desuden henvises til bilag 3 til aftalen, hvor det er anført, at Herning er "*berettiget til at foretage ændringer af priser, gebyrer og bestemmelser inden for rammerne af de til enhver tid gældende retningslinier herfor.*"

30. På baggrund heraf finder Energigruppen Jylland A/S ikke, at en yderligere formalisering af prisberegningen i forbindelse med ændringen per 1. december 1998 for nødvendig. Energigruppen Jylland A/S afviser herved også Eltras opfattelse af, at aftalen ikke kan lægges til grund, og at ensidige ændringer for Herning Kommunale Værkers side til enhver tid skulle holde sig inden for de gældende principper og priser for afregning som fastlagt af Elsam.

31. For så vidt angår de øvrige anlæg fastholder Energigruppen Jylland A/S, at beslutningen af 30. oktober 1998, jf. ovenfor pkt. 25, gør en yderligere formalisering i relation til disse anlæg overflødig.

32. På forespørgsel fra Energitilsynet har Energigruppen Jylland A/S med e-post af 1. december 2003 sendt et regneark, som viser en samlet merpris på ca. 10 mio. kr. (i perioden 1. september 2000 til 30. september 2003) for de omhandlede leverancer ved priser efter aftalen i forhold til en prisberegning efter bekendtgørelse nr. 786.

ELTRAS SYNSPUNKTER

33. Eltra afviser, at en fundamental ændring af tariferingsmetoden, som den der skete ved tarifændringen per 1. december 1998, kan rummes inden for rammerne af den ovenfor citerede bestemmelse i Hodsager-aftalen, jf. pkt. 29.

34. Selskabet peger på, at hele aftalekomplekset bygger på Elsam A/S afregningsprincipper, herunder treledstariffen med tre forskellige priser afhængigt af tidspunktet på døgnet. Hernings Kommunale Værkers muligheder for en ændring af priser mv., må holdes inden for de herved fastlagte rammer.

35. At dette skal være tilfældet bekræftes efter Eltras opfattelse også af Energi-gruppen Jylland A/S' brev til Hodsager Energiselskab A.m.b.A. af 20. november 1996 - se bilag 3. Brevet indeholder formuleringen: "*Tariffen er den samme for alle decentrale producenter i Elsam A/S-området â?!*".

36. Selskabet finder derfor ændringen i 1998 for uhjemlet og finder ikke, at der er fremlagt dokumentation for en egentlig genforhandling af aftalen på dette punkt, jf. aftalens § 7, herunder dokumentation for overholdelse af formalia. Afregningen efter 1998 er derfor ikke sket i henhold til en eksisterende aftale.

BEGRUNDELSE

37. Det Energitilsynet skal tage stilling til, om der foreligger et aftalegrundlag for prisberegningen, som opfylder § 5 i bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregning for decentrale elproducenter og om denne aftale kan anses for at føre frem til priser mv., som er rimelige. Desuden skal tilsynet tage stilling til, hvilket tidspunkt afgørelsen skal gælde fra.

AFTALEGRUNDLAGET

38. Tilsynet fandt ved afgørelsen af den 26. august 2002 ikke, at der ikke fandtes dokumentation for, at der forelå sådanne aftaler. I forbindelse med genoptagelse af sagsbehandlingen har Energigruppen Jylland A/S sendt kopi af en aftale mellem det forbrugerejede Hodsager Energiselskab A.m.b.A og Herning Kommunale Værkers Elforsyning om køb af elektricitet, jf. pkt. 18.

39. Tilsynet har undersøgt, om den nu forelagte aftale var anmeldt til Elprisudvalgets register. Det ser ikke ud til at være tilfældet. Hertil kommer, at bestemmelsen i aftalens § 5 om "*Betaling for el-leverance*" henviser til betaling i henhold til den til enhver tid gældende tarif. Denne formulering kan ikke siges at give dækning for den aftaleændring, som skete per 1. december 1998. Heller ikke prisbladet, der er udformet på baggrund af treledstariffen, giver dækning for ændringen.

RIMELIGE PRISER

40. For så vidt angår spørgsmålet om rimeligheden af priserne efter en evt. eksisterende aftale, viser beregninger, at ejerne af de 9 anlæg tilsammen har modtaget/vil modtage en merbetaling på ca. 10 mio. kr., beregnet fra det tidspunkt bekendtgørelse nr. 786 trådte i kraft, dvs. den 1. september 2000 til 30. september 2003 og frem til den 30. september 2003.

41. Ved aftaleændringen per 1. december 1998 opnår Energigruppen Jylland A/S elleverandører en højere pris på leverancer af el produceret på grundlag af biogas- og biomasse end leverandører i den øvrige del af Jylland/Fyn-området. Denne regning sendes videre til alle forbrugerne i området, som herved bliver nødt til at være med til at stille Energigruppen Jylland A/S' leverandører bedre.

42. Det fremgår af et bilag til klagesagsbehandlingen, at Herning Kommune selv ejer 8 ud af de 9 anlæg, som sagen drejer sig om.

TIDSPUNKT FOR AFGØRELSEN

43. Eltra finder, at prisberegningen helt tilbage siden aftaleændringen per 1. december 1998 er i strid med lovgivningen. I/S Eltra klagede i første omgang over aftaleændringen den 27. april 1999. Elprisudvalget fandt ikke, at der var grundlag i den dagældende elforsyningslov til at tage stilling til klagen. Tilsynet henviste til en afgørelse ved domstolene. Eltra fandt ikke grundlag for at klage over afgørelsen til Konkurrenceankenævnet. Denne afgørelse må derfor stå fast.

44. Eltra indbringer herefter sagen for Energitilsynet den 15. februar 2001. Det er herefter spørgsmålet, om den afgørelse, der træffes i nærværende sag, skal have virkning fra ikrafttrædelsen af bekendtgørelse nr. 786 den 1. september 2000 eller fra klagens indgivelse.

45. Sekretariatet finder ikke, at det umiddelbart har kunne være så klart for Energigruppen Jylland A/S, at selskabet af sig selv skulle ændre prisafregningen ved bekendtgørelsens ikrafttrædelse, at dette kan begrunde, at afgørelsen får virkning fra dette tidspunkt.

KONKLUSION

46. Energitilsynet fastholder den afgørelse, som blev truffet i mødet den 26. august 2002:

- at tilsynet ikke finder, at der foreligger dokumentation for aftaler mellem Energigruppen Jylland og de decentrale biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker i Energigruppen Jyllands område, der er omfattet af § 5 i bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregning for decentrale elproducenter, og at det heller ikke ses at være modtaget anmeldelse af aftaler.
- at afregningen af el produceret på decentrale biogas- og biomassefyrede kraftvarmeværker i Energigruppen Jyllands område herefter skal foretages i overensstemmelse med bestemmelserne i § 2 i bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregning for decentrale elproducenter."

47. I begrundelsen for afgørelsen henvises desuden til, at heller ikke en rimelighedsvurdering efter bestemmelserne i § 5 i bekendtgørelsen vil føre til et andet resultat

48. Afgørelsen gælder med virkning fra den 15. februar 2001.